

Torstai 17. kesäkuuta 2010

Nepal

P7_TA(2010)0245

Euroopan parlamentin päätöslauselma 17. kesäkuuta 2010 Nepalista

(2011/C 236 E/26)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon vuonna 1948 annetun ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,
  - ottaa huomioon vuonna 1966 tehdyn kansalaisyhteiskunta- ja poliittisten oikeuksien koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,
  - ottaa huomioon YK:n laatimat lainvalvontaviranomaisten voimankäyttöä ja tuliaseiden käyttöä koskevat perusperiaatteet vuodelta 1990,
  - ottaa huomioon YK:n pääsihteerin Ban Ki Moonin 29. toukokuuta 2010 antaman lausuman Nepalissa poliittisesta tilanteesta,
  - ottaa huomioon korkean edustajan Catherine Ashtonin tiedottajan 30. huhtikuuta 2010 antaman lausuman Nepalissa poliittisesta tilanteesta,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 122 artiklan 5 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että 21. marraskuuta 2006 tehty kokonaisvaltainen rauhansopimus seitsemän puolueen liiton ja suurien osien maasta hallinneiden maolaisten (CPN) välillä päätti kymmenvuotisen aseellisen konfliktin, jossa kuoli noin 13 000 ihmistä,
- B. toteaa, että tämä historiallinen sopimus osoitti, mitä voidaan saada aikaan, kun poliittiset voimat neuvottelevat vilpittömässä mielessä, ja että se pohjusti tietä perustuslakia säätävän kokouksen vaaleille, maolaiset käsittävän väliaikaisen hallituksen muodostamiselle, maolaistaistelijoiden aseistariisunnalle ja majoittamiselle leireihin sekä Nepalissa armeijan sijoittamiselle varuskuntiin,
- C. toteaa, että monet ehdot rauhansopimuksessa, joka tehtiin vuonna 2006 maolaisten ja hallituksen välillä vuosikymmenen ajan jatkuneen aseellisen konfliktin jälkeen, ovat yhä täyttämättä,
- D. huomauttaa, että 10. huhtikuuta 2008 pidetyt perustuslakia säätävän kokouksen vaalit olivat EU:n vaalitarkkailuvaltuuskunnan arvion mukaan monien, elleivät kaikkien, kansainvälisten vaatimusten mukaiset, että CPN(M) sai niissä lähes 40 prosenttia äänistä ja että perustuslakia säätävä kokous päätti sen jälkeen lakkauttaa 240-vuotisen monarkian ja tehdä Nepalista demokraattisen liittotasavallan,
- E. toteaa, että Global Peace Index -vertailun mukaan rauhattomuus Nepalissa on lisääntynyt viime vuosina, erityisesti vuosina 2009 ja 2010,
- F. ottaa huomioon, että toukokuussa 2009 pääministeri Pushpa Kamal Dahal (Prachanda) erosi ja hänen puolueensa CPN(M) lähti hallituksesta riitaututtuaan Nepalissa kongressin puhemiehen kanssa armeijan komentajan erottamisesta sen jälkeen, kun tämä oli ollut maolaisten kanssa eri linjoilla kansanvapautusarmeijan (PLA) entisten taistelijoiden integroimisesta Nepalissa armeijaan,
- G. toteaa, että tästä on seurannut poliittinen epävakaus, jota maolaisten siviileihin ja parlamentaarikkoihin kohdistamat häirintäkampanjat ovat vain pahentaneet ja jonka takia CPN(UML):ää edustavan pääministerin Madhav Kumar Nepalissa johtama 22 puolueen hauras maolaisvastainen liitto ei ole pystynyt toteuttamaan kahta keskeistä toivetta eli laajasti hyväksyttävissä olevaa uutta perustuslakia liittotasavallalle kaavaillessa kahden vuoden määräajassa 28. toukokuuta 2010 mennessä ja sopimusta PLA:n noin 20 000 entisen taistelijan sopeuttamisesta yhteiskuntaan,

Torstai 17. kesäkuuta 2010

- H. ottaa huomioon, että virallisia neuvotteluja puolueiden liiton ja CPN(UML):n puoluejohtajien välillä uuden hallituksen muodostamisesta on jatkettu sen jälkeen, kun viime hetkellä saatiin aikaan kolmikohmainen sopimus perustuslakia säätävän kokouksen valtuutuksen jatkamisesta yhdellä vuodella, kansallisen konsensushallituksen muodostamisesta ja pääministeri Madhav Kumar Nepalin erosta ”mahdollisimman pian” sekä rauhansopimusta koskevasta edistymisestä”,
- I. toteaa, että Shaktikhor-video, joka näytti vahvistavan epäilyt taistelijoiden lukumäärää koskevasta vilpistä ja suunnitelmista käyttää ”demokratiakehitystä” kansallisen armeijan politisoimiseen, herättää perusteltuja kysymyksiä, joihin CPN(M) ei ole vielä antanut vastausta,
- J. huomauttaa, että jatkuvalla poliittisella epävakaudella on suuria vaikutuksia Nepalín yhteiskunnan, talouden ja matkailun kehitykseen ja että Intian ja Kiinan – maailman nopeimmin kasvavien suurten talouksien – välissä sijaitseva Nepal tarvitsee poliittista vakautta voidakseen hyödyntää strategista sijaintiaan,
- K. toteaa, että Nepal kärsii edelleen vakavasta taloudellisesta ja sosiaalisesta alikehityksestä; huomauttaa, että lähes 30 prosenttia väestöstä jää absoluuttisen köyhyysrajan alapuolelle, 16 prosenttia väestöstä on vakavasti aliravittuja, luku- ja kirjoitustaidottomien osuus on yhä yksi Etelä-Aasian suurimmista ja kehitystä jarruttaa se, että koko maassa on pulaa peruspolttoaineista, mikä aiheuttaa sähkökatkoja, rajoittaa liikennettä ja nostaa elintarvikkeiden hintaa,
- L. katsoo, että monien pakolaisten – erityisesti tiibetiläisten – tilanne Nepalissa on huolestuttava,
- M. toteaa, että Nepalín viranomaiset ansaitsevat kiitosta siitä, että he ovat kunnioittaneet tiibetiläispakolaisia koskevaa herrasmiehsopimusta,
- N. ottaa huomioon, ettei yhtään valtion turvallisuusjoukkojen tai entisten maolaistaistelijoiden jäsentä ole toistaiseksi asetettu rikosoikeudelliseen vastuuseen konfliktin aikana tapahtuneista sotalakien vakavista ja järjestelmällisistä loukkauksista,
- O. toteaa, että suhteista Etelä-Aasian maihin vastaava Euroopan parlamentin valtuuskunta vieraili Katmandussa kriittisenä ajanjaksona 23.–29. toukokuuta 2010,
1. on syvästi huolissaan siitä, ettei Nepalissa ole demokraattisiin arvoihin ja ihmisoikeuksiin perustuvaa pysyvää perustuslakia, ja ilmaisee myötätuntonsa Nepalín kansalle ja kaikille perheille, jotka ovat menettäneet omaisiansa viime vuosien väkivaltaisuuksissa;
  2. pitää myönteisenä puolueiden 28. toukokuuta 2010 tekemää viime hetken päätöstä, jonka mukaan ne ryhtyivät tarvittaviin toimiin jatkaakseen perustuslakia säätävän kokouksen valtuutusta, ja on tyytyväinen etenkin naisten ryhmän merkittävään vaikutusvaltaan;
  3. kehottaa perustuslakia säätävää kokousta ja kaikkia mukana olevia poliittisia toimijoita neuvottelemaan ilman ennakkoehtoja, olemaan joustavia, välttämään kaikenlaisia provosoivia toimia ja tekemään yhteistyötä kansallisen yhtenäisyyden hyväksi, jotta voidaan löytää selkeä rakenne uutta perustuslakia varten, perustaa toimiva liittovaltiomuotoinen demokratia ja noudattaa uutta määräaika, jota jatkettiin yhdellä vuodella 28. toukokuuta 2010;
  4. kehottaa kaikkia osapuolia helpottamaan ja edistämään tulevaa etenemissuunnitelmaa koskevaa perustuslaillisten komiteoiden työtä perustuslakia säätävän kokouksen valtuutuksen jatkamisen jälkeen;
  5. korostaa, että kaikista sovitusta seikoista on tiedotettava selkeästi ja julkisesti, ja suhtautuu sen vuoksi myönteisesti luvattuun valkoiseen kirjaan, jossa kansalaisille selvitetään liittotasavallan perustuslain laatimisessa saavutettua tähänastista edistystä; antaa kiitosta niille kolmelle – yhteensä 11:stä – aihekohtaiselle komitealle, jotka ovat saaneet työnsä päätökseen;
  6. pitää myönteisenä Nepalín kongressin 31. toukokuuta 2010 tekemää päätöstä sitoutua kansallisen yhtenäisyyden hallitukseen, joka on avoin kaikille puolueille, myös pääoppositiipuolue CPN(M):lle;

Torstai 17. kesäkuuta 2010

7. kehottaa CPN(M):ää osallistumaan rakentavaan suunnitteluun ja löytämään keinon entisten maolaistaistelijoiden – myös UNMINin valvomilla leireillä oleskelevien ryhmien – sopeuttamiseksi yhteiskuntaan;
8. kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita tukemaan Nepalín hallituksen ja eri osapuolten kaikkia toimia, jotta voidaan löytää ratkaisu entisten maolaistaistelijoiden integroimiseksi kansalliseen armeijaan tai muihin turvallisuusjoukkoihin sekä toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoisia ratkaisuja niitä varten, joita ei voida integroida tällaisiin organisaatioihin;
9. kehottaa puolueita ja erityisesti CPN(M):ää saamaan kuriin niiden radikaalit nuorisosiivet ja lopettamaan lasten värväyksen; kehottaa CPN(M):ää varmistamaan, ettei sen leireiltä äskettäin pois päästettyjä alaikäisiä estetä hyödyntämästä sopeuttamispaketteja;
10. kehottaa suoraan YK:ta – mieluiten yhteistyössä hallituksen kanssa – ottamaan käyttöön menettelyjä turvallisuusjoukkojen mahdollisten jäsenten tutkimiseksi, jotta voidaan estää ihmisoikeusloukkauksiin selkeästi syyllistyneitä pääsemästä YK:n rauhanturvatehtäviin; muistuttaa Nepalín armeijaa siitä, että valitettavasti sen tunnettu ammattimaisuus ja maine ovat jo uhattuina eikä tilannetta selvästikään saada korjattua niin kauan kuin oikeuslaitos ei puolueettomasti tutki pitkään jatkuneita ja hyvin dokumentoituja ongelmia sen sotilaiden rankaisemattomuudesta;
11. on huolissaan tiedoista, joiden mukaan kansalliseen armeijaan on värvätty uusia sotilaita; palauttaa mieliin, että ylimmän tuomioistuimen mukaan tämä on sopusoinnussa rauhansopimuksen kanssa vain siltä osin kuin kyse on pelkästä teknisestä henkilöstöstä; huomauttaa kuitenkin, että tällaiset värväykset saattavat pahentaa siirtymäkauden aikana havaittuja ongelmia;
12. on edelleen vakuuttunut siitä, että nyt kun monarkian lakkauttamisesta on kulunut kaksi vuotta, armeijaan ja myös sen rahoitukseen olisi sovellettava täysimääräistä demokraattista valvontaa; vahvistaa tukevana perustuslakia säättävää kokousta kaikissa tämänsuuntaisissa toimissa;
13. palauttaa EU:n jäsenvaltioiden mieliin, että vahingoittavien aseiden vienti Nepaliin on edelleen kielletty rauhansopimuksen nojalla, ja kehottaa niitä antamaan taloudellista ja teknistä tukea luovien ratkaisujen löytämiseksi Nepalín armeijan uudelleenjärjestelyä koskevaan kysymykseen;
14. ilmaisee täyden tukensa UNMINin keskeiselle tehtävälle ja katsoo, että sen valtuutusta olisi jatkettava ainakin siihen saakka, että rauhanprosessi saadaan vakiinnutettua;
15. on huolestunut tiedoista, joiden mukaan kidutus ja väkivaltaiset hyökkäykset ovat yleistyneet; antaa tässä yhteydessä tunnustusta Nepalín kansallisen ihmisoikeuskomission työstä;
16. on huolissaan siitä, että Nepalín hallitus jatkoi YK:n ihmisoikeuspäävaltuutetun toimiston valtuutusta yhdellä vuodella mutta tarkisti sen toimeksiantoa ja lakkauttaa näin vähitellen sen alueelliset toiminnot, mikä on ristiriidassa sen toiveen kanssa, että ihmisoikeuksien valvontaa voitaisiin tehostaa;
17. kehottaa perustamaan katoamisia käsittelevän komission, totuus- ja sovintokomission ja kansallista rauhaa ja jälleenrakentamista käsittelevän komission, jotka on määritelty kokonaisvaltaisessa rauhansopimuksessa;
18. pitää erittäin valitettavana, että tähän mennessä siviilituomioistuimissa ei ole kertaakaan nostettu syytettä yhdestäkään vakavasta rikoksesta, joihin molemmat osapuolet syyllistyivät konfliktin aikana;
19. vaatii osapuolia ja hallitusta lopettamaan rikosoikeudellisten menettelyjen poliittisen häirinnän, luoamaan poliittisesti riippumattoman oikeuslaitoksen perustuslaillisen menettelyn avulla ja laatimaan siinä yhteydessä suunnitelman kansainvälisen rikostuomioistuimen perussäännön ratifioimisesta;

Torstai 17. kesäkuuta 2010

20. pitää ilahduttavana Nepalin vuonna 2009 antamaa ilmoitusta siitä, että maa aikoo tukea Yhdistyneiden Kansakuntien esitystä kastisyrjinnän hävittämistä koskevista periaatteista ja suuntaviivoista, mutta on huolissaan kahlitun työvoiman käytön jatkumisesta erityisesti Kamaiyassa, Haruwassa ja Charuwassa, sekä miljoonien maattomien huolestuttavasta tilanteesta, joka ilmastonmuutoksen vaikutuksesta saattaa heikentyä entisestään, ja kehottaa hallitusta ja osapuolia edistämään maauidistusta käsittelevän komitean toimintaa;
21. kehottaa Nepalin hallitusta käsittelemään 800 000 kansalaisuudettoman nepalilaisen ongelmaa yksinkertaistamalla viranomaismenettelyjä ja alentamalla kansalaisuustodistusten anomiskustannuksia; pitää oleellisen tärkeänä, että kansalaisuudettomat otetaan huomioon myös rauhanprosessia koskeissa neuvotteluissa;
22. kehottaa Nepalin hallitusta varmistamaan, että kaikkia pakolaisia suojellaan normien mukaisesti, ja jatkamaan ponnistuksia kansalaisuudettomuuden estämiseksi ja vähentämiseksi erityisesti Bhutanilaisten osalta kansainvälisten normien mukaisesti sekä allekirjoittamaan vuoden 1951 pakolaisyleissopimuksen tai siihen liitetyn vuoden 1967 pöytäkirjan ja noudattamaan UNHCR:n vahvistamia normeja;
23. katsoo, että on UNCHR:n ja tiibetiläisyhteisöjen yhteyden säilymisen kannalta on oleellisen tärkeää, että Nepalin viranomaiset jatkavat tiibetiläispakolaisia koskevan herrasmiessopimuksen täytäntöönpanoa sen kaikilta osin; pitää tässä yhteydessä ilahduttavana, että herrasmiessopimuksen puitteissa UNHCR:lle voidaan tarjota pääsy alueelle ja tarjota kestävämpiä ratkaisuja;
24. kehottaa Euroopan unionin korkeaa edustajaa Katmandussa sijaitsevan edustustonsa kautta seuraamaan tiiviisti Nepalin poliittista tilannetta ja käyttämään vaikutusvaltaansa alueella sijaitseviin naapurivaltioidiin, erityisesti Kiinaan ja Intiaan, jotta saadaan tukea kansallisen yhtenäisyshallituksen muodostamisesta käytävillä neuvotteluille;
25. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle, jäsenvaltioille, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, Nepalin hallitukselle, Intian ja Kiinan kansantasavallan hallituksille ja parlamenteille sekä Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille.

Teloitukset Libyassa

P7_TA(2010)0246

Euroopan parlamentin päätöslauselma 17. kesäkuuta 2010 teloituksista Libyassa

(2011/C 236 E/27)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa kuolemanrangaistuksen poistamisesta sekä ihmisoikeuksia maailmassa koskevista vuosikertomuksista, erityisesti vuoden 2008 vuosikertomuksesta antamansa päätöslauselman, koska teloitukset on syytä kieltää välittömästi maissa, joissa kuolemanrangaistusta yhä käytetään,
- ottaa huomioon Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen 18. joulukuuta 2007 antaman päätöslauselman 62/149 ja 18. joulukuuta 2008 antaman päätöslauselman 63/168, joissa kehoitettiin keskeyttämään kuolemanrangaistuksen soveltaminen (kolmannen komitean kertomus (A/62/439/Add.2)),
- ottaa huomion 16. kesäkuuta 1998 hyväksytyt kuolemanrangaistusta koskevat EU:n suuntaviivat ja niiden tarkistetun ja ajantasaistetun version vuodelta 2008,
- ottaa huomioon Genevessä 24.–26. helmikuuta 2010 pidetyn kuolemanrangaistuksen vastaisen neljännen maailmankonferenssin loppujulkilausuman, jossa kehoitetaan lakkauttamaan kuolemanrangaistus koko maailmassa,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyt kansainväliset yleissopimukset,